

Ante Vukasović, nositelj odlikovanja Slovačke Republike

Vladimir PUŽEVSKI*

Prof. dr. Ante Vukasović, doajen naše pedagogijske znanosti, odlikovan je ukazom predsjednika Slovačke Republike Ivana Gašparovića visokim odličjem, Redom bijelog dvostrukog križa Slovačke Republike. Tim povodom održana je 28. lipnja 2005. u organizaciji Veleposlanstva Slovačke Republike u Hrvatskoj, svečanost u Hrvatskom kulturnom klubu u Zagrebu. Posebno radosno ozračje resilo je taj događaj. U prisustvu organizatora i uzvanika s područja Hrvatske upriličena je svečana dodjela, a slijedio je umjetnički program i prigodno druženje.

Svečanost je otvorio veleposlanik Jan Petrik, a savjetnik u Veleposlanstvu Július Lörinz je ukazao na angažiranost dr. Ante Vukasovića u razvitku prijateljskih odnosa između Slovačke i Hrvatske, no iznio je i sve bitne značajke njegova životnog puta te ga predstavio kao vrijednu osobnost hrvatske znanosti uključene u svjetska zbivanja u školstvu i pedagogiji. Visoko odličje slijedilo je kao priznanje sveukupnosti djelovanja dr. Ante Vukasovića, a posebice za njegov rad u Društvu hrvatsko-slovačkog prijateljstva. Bio je to trenutak da se uz sedamdeset i pet godina proživljenog života svrati pozornost na vrijednosti i posebnosti koje obično prebrzo prekriva zaborav.

Rođen je 1929, završio je učiteljsku školu i studij pedagogije. Počeo je kao učitelj, bio profesor u srednjoj školi i sveučilišni nastavnik na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Bio je i ravnatelj Pedagoškog centra u Osijeku, vodio Sveučilišni centar za pedagošku izobrazbu i istraživanja u Zagrebu i bio prvi čovjek međunarodnog znanstveno-istraživačkog projekta Fonda za populacijske aktivnosti OUN-a. Član je Akademije humanističkih znanosti u Sankt Peterburgu, Svjetske asocijacije za pedagogijska istraživanja, djelatni član brojnih hrvatskih ustanova, primjerice Hrvatskog pedagoško-književnog zbora, Matice hrvatske, Hrvatskog pokreta za život i obitelj, Hrvatskog žrtvoslovnog društva i drugih. Svojim znanstvenim, stručnim, nastavno-odgojnim i općekulturnim javnim radom Ante Vukasović zauzima istaknuto mjesto među hrvatskim pedagogima i znanstvenicima kao ugledni sveučilišni profesor, afirmirani stručnjak, priznati znanstvenik, uspješni odgajatelj odgajatelja i vrlo angažirani javni djelatnik. Vukasović je najplodniji pedagojski pisac u Hrvatskoj. Uz njegovo ime vezano je više od sedamdeset knjiga, preko sedamsto stručnih i znanstvenih rasprava i članaka, potpuna bibliografija njegovih radova prelazi tisuću šesto bibliografskih jedinica, a osamdeset i pet njegovih radova objavljeno je na stranim jezicima. Za svoje djelovanje primio je niz priznanja, odlikovanja i nagrada u zemlji i inozemstvu. Vrijedno je spomenuti Orden rada sa zlatnim vijencem i »Nagradu Ivan Fi-

* Prof. dr. sc. Vladimir Puževski, Učiteljska akademija Sveučilišta u Zagrebu, u miru, Križevci.

lipović« za unapređivanje znanstveno–istraživačke djelatnosti u 1971, Jubilarnu plaketu Jana Amosa Komenskog Češke i Slovačke Federativne Republike 1992, Red Danice hrvatske s likom Antuna Radića 1996. i »Nagradu Ivan Filipović« za životno djelo 2002. Posebno valja istaći stručnu, nastavnu i znanstvenu suradnju Ante Vukasovića sa slovačkim pedagogima, sveučilišnim profesorima i znanstvenicima započetu 1967, koja traje do današnjih dana. Gostovao je i predavao u Bratislavi i Prešovu, sudjelovao u znanstvenim projektima sa slovačkim kolegama i na dvanaest znanstvenih skupova. Objavio je osamdeset i četiri rada relevantna za hrvatsko–slovačke odnose. Na slovačkom jeziku objavljene su dvije njegove knjige i dvadeset i osam rasprava, recenzirao je deset knjiga slovačkih autora, a slovački kolege su o njemu pisali u dvadeset i šest svojih radova. Kao istaknuti hrvatski pedagog uvršten je u Pedagogicku encyklopediu Slovenska i u češki Slovník pedagogu.

Prof. dr. Ante Vukasović je predsjednik Društva hrvatsko–slovačkog prijateljstva od njegovih osnutaka u svibnju 1993. godine do danas. Društvo je organiziralo, često u suradnji s drugim institucijama, pogotovo s Maticom slovačkom, preko dvjesto raznovrsnih manifestacija sa svrhom razvijanja hrvatsko–slovačkog prijateljstva i suradnje na različitim poljima djelatnosti. Objavili su i četiri knjige u svojoj knjižnici Mostovi prijateljstva. U pripremi je knjiga slovačkog pisca Martina Kukučina–Bencura, koji je živio u Hrvatskoj i među Hrvatima u Čileu, »Dom u strani«. Pripremaju spomenicu »Naših prvih 12 godina«, s pregledom plodne djelatnosti Društva. Uistinu je mnogo učinjeno; velika je i nenaplativa angažiranost prof. dr. Ante Vukasovića u razvoju hrvatske pedagogije i prijateljskih odnosa Slovačke i Hrvatske. Završit ćemo ovaj prikaz mislima izrečenim u zahvalnoj riječi svečara Ante Vukasovića na prigodnoj svečanosti u Zagrebu. »Kao čovjek i profesor surađivao sam sa sveučilištima i znanstvenim ustanovama u više zemalja. Svaka zemlja ima svoje posebnosti i određenu privlačnost. Jedna me je uvijek privlačila, radovala, bila mi bliska i draga — to je Slovačka. Suradnja sa slovačkim kolegama započela je sredinom šezdesetih godina prošlog stoljeća. Putujući u Slovačku uvijek sam osjećao toplinu oko srca. Stoga sam rado i češće gostovao na Sveučilištu J. A. Komenskog u Bratislavi, sudjelovao na znanstvenim skupovima, u zajedničkim istraživačkim projektima, recenzirao knjige slovačkih kolega, vodio Društvo hrvatsko–slovačkoga prijateljstva i organizirao turističko–studijska putovanja po Slovačkoj radi upoznavanja prirodnih ljepota, prirodnih i kulturnih bogatstava, povijesnih i sakralnih spomenika prijateljske Slovačke. A razlozi? Srodnost, bliskost, tisućljetna povezanost. Hrvati i Slovaci dva su vrlo bliska, povijesno sudbinama i dugotrajnim prijateljstvom povezana naroda. Imaju mnogo dodirnih točaka. Srodni su, podjednake brojnosti pučanstva, veličine teritorija, sličnih jezika, pretežno katoličke vjere, europsko–kršćanske moralne i kulturne usmjerbe. Stoljećima su živjeli u istim državama, preživjeli nasrtaje mađjarizacije i germanizacije, zajednički branili svoje domove i domovine od porobljivača. Vezuju nas i vjekovne težnje za nacionalnim oslobođenjem i istodobnim ustrojstvom svojih narodnih država.

Dok sam se družio sa slovačkim prijateljima i zajedno s njima i mnoštvom suradnika njegovao uzajamno prijateljstvo, nisam slutio ni očekivao posebno priznanje. Naši postupci su bili spontani, u suglasju s osjećajima i govorom srca. Danas kada je takvo djelovanje uočeno i pozitivno vrednovano, čovjek ne može ostati ravnodušan. Zahvalan sam i radostan zbog priznanja i visokog odličja Predsjednika Slovačke Republike za njegovanje hrvatsko–slovačkog prijateljstva. Ono nas ohrabruje i obavezuje da nastavimo. Uručeno je meni, zavrijedili su ga svi članovi našega Društva, a odnosi se na ukupno prijateljstvo dvaju prijateljskih naroda.«

Ponosni na djelovanje prof. dr. Ante Vukasovića hrvatski su pedagozi s radošću primili ovo veliko i jedinstveno priznanje njegova rada. Njime je na doličan način obilježena i sedamdeset peta godišnjica života dr. Ante Vukasovića kao doajena naše pedagogije.

